

Bekendtgørelse om indsattes adgang til fællesskab m.v. med andre indsatte i kriminalforsorgens institutioner (fællesskabsbekendtgørelsen)

I medfør af § 33, stk. 6, § 33 a, stk. 6, § 105, stk. 2, og § 111, stk. 3, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 201 af 28. februar 2023, og § 776, 1.-3. pkt., i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024, fastsættes:

Kapitel 1

Fælles regler

§ 1. Indsatte har adgang til fællesskab med andre indsatte efter straffuldbyrdelseslovens § 33.
Stk. 2. Straffuldbyrdelseslovens § 33, § 33 a og denne bekendtgørelse finder tilsvarende anvendelse for varetægtsarrestanter, der ikke er isolerede i medfør af retsplejeloven.

§ 2. Kriminalforsorgsområdet fastsætter under hensyn til forholdene i den enkelte institution regler om gennemførelsen af indsattes adgang til fællesskab med andre indsatte. Der kan herunder fastsættes regler om aflåsning af opholdsrum, afdelinger og fællesrum, arbejds- og undervisningslokaler m.v., samt om adgang til besøg, brevveksling og telefonsamtaler mellem de indsatte i institutionen.

Cellefællesskab i særlige fængselsafdelinger og arresthuse efter straffuldbyrdelseslovens § 33, stk. 2

§ 3. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan bestemme, at fællesskabet i en fængselsafdeling eller et arresthus, som er udpeget til anbringelse af indsatte, hvis tilstedeværelse skaber en særlig risiko for overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, eller til anbringelse af særligt farlige terrordømte og radikaliserede indsatte, gennemføres som cellefællesskab med en anden indsat i eget opholdsrum, jf. straffuldbyrdelseslovens § 33, stk. 2.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet træffer afgørelse om, hvilke indsatte der kan have cellefællesskab sammen. Det er en forudsætning, at de indsatte ønsker at have cellefællesskab med hinanden.

Stk. 3. Der skal være adgang til cellefællesskab i fritiden mindst to timer dagligt og så vidt muligt mere.

Stk. 4. Kriminalforsorgsområdet træffer bestemmelse om, hvorvidt en indsat kan få tilladelse til at være beskæftiget sammen med en anden indsat på cellen.

Stk. 5. Kriminalforsorgsområdet træffer bestemmelse om, hvorvidt en indsat kan afvikle gårdtur sammen med en anden indsat.

Stk. 6. Personalet skal løbende være opmærksom på den enkelte indsattes tilstand og skal straks underrette kriminalforsorgsområdet, hvis der er mistanke om, at den indsatte lider psykisk overlast ved ophold på afdelingen.

Midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet i ekstraordinære situationer efter straffuldbyrdelseslovens § 33 a

§ 4. Ved en afgørelse efter straffuldbyrdelseslovens § 33 a, stk. 1, skal der ved fastlæggelse af foranstaltningens omfang foretages en afvejning af indgrebets formål over for den krænkelse og

det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde. Tilsvarende gør sig gældende ved en beslutning om opretholdelse af foranstaltningen.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal dagligt overveje, om en foranstaltning efter straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 1, kan ophæves eller begrænses, jf. straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 4. Kriminalforsorgsområdet skal i den forbindelse så vidt muligt iværksætte tiltag med henblik på at sikre, at forholdene normaliseres så hurtigt som muligt.

Stk. 3. Kriminalforsorgsområdet skal dagligt vurdere, hvorvidt der er indsatte, der bør udtages af foranstaltningen, f.eks. ved overførsel til anden institution, jf. straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 4.

Stk. 4. Kriminalforsorgsområdet skal så hurtigt som muligt underrette Direktoratet for Kriminalforsorgen om en afgørelse efter straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 1, og skal dagligt underrette direktoratet, så længe afgørelsen opretholdes, jf. straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 5.

Stk. 5. Hvis en fuldstændig ophævelse af fællesskabet helt undtagelsesvist har en varighed på mere end 14 dage, finder § 6, stk. 1, 2.-3. pkt., stk. 2, og stk. 3, nr. 1, i bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab tilsvarende anvendelse. De indsatte skal vejledes om de særlige rettigheder og tilbud, der tilkommer dem efter de nævnte bestemmelser.

Stk. 6. Hvis forholdene ikke tillader, at de indsatte gives adgang til arbejdspladserne, skal de indsatte så vidt muligt tilbydes celledarbejde.

Indsatte anbragt på særligt sikrede afdelinger

§ 5. Hvis en indsat uden at være udelukket fra fællesskab efter straffuldbyrdslovens § 63 er anbragt på en særligt sikret afdeling, og det ikke er muligt at etablere fællesskab mellem den pågældende og andre indsatte, finder §§ 6-8 og § 10 i bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab tilsvarende anvendelse.

Kapitel 2

Indelåsning af indsatte i visse tidsrum af døgnet

§ 6. I lukkede fængsler kan indsattes egne opholdsrum låses i højst 12 timer i perioden mellem kl. 20.00 og kl. 09.00.

Stk. 2. I arresthuse (Københavns Fængsler) kan indsattes egne opholdsrum låses hele døgnet, jf. dog §§ 11-19.

Stk. 3. I lukkede fængsler og arresthuse kan indsatte låses inde i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted i arbejdstiden, hvis den indsatte

- 1) ikke kan være beskæftiget med en godkendt aktivitet på grund af sygdom,
- 2) i en kort periode ikke anvises beskæftigelse, mens det overvejes, hvilken af institutionens arbejdspladser den pågældende skal tilknyttes, eller
- 3) er fritaget fra beskæftigelse i anledning af en religiøs helligdag.

§ 7. I åbne fængsler kan indsattes egne opholdsrum låses mellem kl. 21.00 og kl. 8.00, hvis det ud fra de ordens- og sikkerhedsmæssige forhold i den enkelte institution findes hensigtsmæssigt og forsvarligt.

Stk. 2. I åbne fængsler kan indsatte låses inde i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted i arbejdstiden, hvis den indsatte

- 1) ikke kan være beskæftiget med en godkendt aktivitet på grund af sygdom,
- 2) i en kort periode ikke anvises beskæftigelse, mens det overvejes, hvilken af institutionens arbejdspladser den pågældende skal tilknyttes, eller
- 3) er fritaget fra beskæftigelse i anledning af en religiøs helligdag.

Kapitel 3

Aflåsning ved indsatte fravær fra eget opholdsrum

§ 8. Indsatte i arresthusene (Københavns Fængsler) kan ved fravær fra eget opholdsrum forlange dette aflåst ved personalets foranstaltning.

Stk. 2. Øvrige indsatte, der har adgang til fællesskab med andre indsatte, skal, i det omfang det er praktisk muligt, have adgang til at aflåse eget opholdsrum.

Stk. 3. Personalet skal i alle tilfælde have mulighed for at skaffe sig adgang til aflåste opholdsrum.

§ 9. Indsatte eget opholdsrum skal aflåses, hvis den indsatte er fraværende på grund af udelukkelse fra fællesskab, anbringelse i forhørs-, straf- eller sikringscelle, eller hvis det er nødvendigt i forbindelse med en undersøgelse af opholdsrummet eller i forbindelse med magtanvendelse. Indsatte egne opholdsrum kan desuden aflåses, hvis det i andre særlige tilfælde er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

§ 10. I celler med mere end en indsat skal aflåsning efter § 8, stk. 1, og § 9 kun ske, hvis alle indsatte har forladt cellen.

Kapitel 4

Særlige regler om fællesskab i arresthusene (Københavns Fængsler)

Fællesskab i fællesskabsrum m.v.

§ 11. I det omfang, der er bygningsmæssige muligheder herfor, skal der i arresthuset indrettes fællesskabsrum m.v., hvor indsatte kan have fællesskab.

§ 12. Hvis der i arresthuset er etableret fællesskabsrum eller er etableret mulighed for fritidsaktiviteter på gangarealer og lignende, kan indsatte få adgang hertil i fritiden i det omfang, det under hensyn til forholdene i den enkelte institution skønnes ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

§ 13. Hvis der i arresthuset er etableret fællesrum, hvor indsatte beskæftiges ved arbejde eller undervisning, kan indsatte få adgang hertil i det omfang, det under hensyn til forholdene i den enkelte institution skønnes ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

§ 14. I arresthuset skal der, i det omfang det under hensyn til forholdene i den enkelte institution er muligt, tilrettelægges fritidstilbud, hvor flere indsatte har mulighed for at deltage i fællesskab.

§ 15. Fællesskab efter §§ 12-14 skal ske under tilsyn eller eventuelt overværelse af personale, i det omfang ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder risikoen for overgreb mod medindsatte, tilsiger det.

Stk. 2. Gårdtur efter straffuldbyrdelseslovens § 43, stk. 3, og § 29, stk. 3, i bekendtgørelse om ophold i varetægt skal afholdes under overværelse af personale, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kriminalforsorgsområdet kan i særlige tilfælde bestemme, at gårdtur i et arresthus i stedet afvikles under tilsyn af personale, i det omfang dette vurderes foreneligt med ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn.

§ 16. Forinden der gives en indsat tilladelse til fællesskab efter §§ 12-14, skal det vurderes, hvorvidt dette under hensyn til forholdene i institutionen er ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Cellefællesskab

§ 17. Hvis den indsatte ikke har fællesskab efter § 12, skal den indsatte have adgang til cellefællesskab (styret fællesskab med en anden indsat i eget opholdsrum) i fritiden. Det er en forudsætning, at der er en medindsat, der ønsker cellefællesskab med den pågældende. Hvis det findes ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt, kan cellefællesskab mellem flere end to indsatte undtagelsesvis tillades.

Stk. 2. Cellefællesskab mellem to eller flere bestemte indsatte efter stk. 1 forudsætter tilladelse fra personalet.

Stk. 3. En indsat kan kun udelukkes fra cellefællesskab, hvis enten betingelserne i straffuldbyrdslovens § 63 om udelukkelse fra fællesskab er opfyldt, eller den indsatte har fællesskab efter § 12.

Lokale retningslinier

§ 18. Kriminalforsorgsområdet fastsætter under hensyn til forholdene i den enkelte institution retningslinier for, hvor mange indsatte der ad gangen må deltage i fællesskab efter §§ 12-14 og gårdtur, jf. straffuldbyrdslovens § 43, stk. 3, og § 29, stk. 3, i bekendtgørelse om ophold i varetægt.

§ 19. De regler, som kriminalforsorgsområdet fastsætter efter § 2, skal indeholde bestemmelser om, i hvilket tidsrum de indsatte har adgang til fællesskab efter §§ 12-13 og § 17. Der skal være adgang til fællesskab i fritiden efter enten § 12 eller § 17 mindst to timer dagligt og så vidt muligt mere. Såfremt ganske særlige ordens- og sikkerhedsmæssige forhold gør sig gældende, kan varigheden af fællesskab i fritiden efter § 12 eller § 17 være mindre end to timer.

Kapitel 5

Administrativ klageadgang

§ 20. Afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområdet, som – uanset at der ikke er truffet afgørelse om udelukkelse fra fællesskab efter straffuldbyrdslovens § 63 – indebærer, at den indsatte ikke har fællesskab med en eller flere indsatte, fordi det ikke er muligt at etablere fællesskab mellem den pågældende og andre indsatte, jf. straffuldbyrdslovens § 33, stk. 1, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 2. Afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområdet om midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet i ekstraordinære situationer efter straffuldbyrdslovens § 33 a, stk. 1, kan ligeledes påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 3. Klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen skal iværksættes inden to måneder. Fristen for klage over afgørelser omfattet af stk. 1 regnes fra det tidspunkt, hvor den manglende mulighed for fællesskab ophører. Fristen for klage over afgørelser omfattet af stk. 2 regnes fra det tidspunkt, hvor foranstaltningen ophører. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan i særlige tilfælde se bort fra denne frist.

Stk. 4. En klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke opsættende virkning, medmindre kriminalforsorgsområdet eller direktoratet træffer bestemmelse herom.

§ 21. Når der træffes afgørelse som nævnt i § 20, stk. 1 og 2, skal der gøres notat om, at den indsatte er orienteret om muligheden for at påklage afgørelsen til Direktoratet for Kriminalforsorgen, og om fristen for at indgive klage, jf. § 20, stk. 3.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 22. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 866 af 25. juni 2018 om indsattes adgang til fællesskab m.v. med andre indsatte i kriminalforsorgens institutioner (fællesskabsbekendtgørelsen) ophæves.